



स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव



सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन
कृषि विभाग



सोयाबीन पिकाची उत्पादकता वाढीसाठी यशस्वी पेरणीचे अष्टसुत्री

श्री. एस. एम. तोटावार

प्रकल्प संचालक, आत्मा तथा

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, वाशिम

(नविन प्रशासकिय ईमारत, दुसरा मजला रुम नं. 209, 210,211,212)

फोन नं 07252 – 235813, ईमेल- dsaowashim@gmail.com



सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन
कृषि विभाग



सोयाबीन पिकाची उत्पादकता वाढीसाठी यशास्वी पेरणीचे अष्टसुत्री

Best wishes!


4/6/21

अमिर खान

सोयाबीन पिकाची उत्पादकता वाढीसाठी यशस्वी पेरणीचे अष्टसूत्री

१) घरगुती सोयाबीनची प्रतवारी करणे

अ) स्पायरल सेपरेटर -

- ❖ बहुतेक शेतकरी सोयाबीनचे घरचे बियाणे पेरणी करीता वापरत असतांना प्रतवारी न करता वापरतात, त्यामुळे पेरणीसाठी सरसकट ३५ ते ४० किलो बियाणे वापरतात.
- ❖ सोयाबीन पिक स्वयंपरागसिंचीत असल्याने या पिकाचे सुधारीत वाणाचा वापर केला जातो. सर्वसाधारणपणे ६७ टक्के बियाणे दरवर्षी घरगुती निवडपध्दतीने राखुन ठेवुन ती पेरणी केली जाते. घरगुती राखुन ठेवलेले बियाणे वापर करतांना स्पायरल सेपरेटरमधुन प्रतवारी करुन घ्यावी.
- ❖ प्रतवारी केलेल्या बियाण्याची घरगुती पध्दतीने उगवणक्षमता तपासावी.
- ❖ उगवणक्षमता ७० टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास शिफारशीनुसार हेक्टरी ६५ किलो बियाणे वापरावे, ७० टक्के पेक्षा कमी उगवणक्षमता असल्यास प्रति १ टक्का उगवणीकरीता अर्धा किलो प्रमाणे बियाण्याची मात्रा वाढवावी.
- ❖ प्रतवारी करुनही उगवणक्षमता ६० टक्के पेक्षा कमी असल्यास असे सोयाबीन बियाणे म्हणुन पेरणी करीता वापर करु नये.



स्पायरल सेपरेटर

ब) बियाणे प्रक्रिया केंद्रावरून प्रतवारी करून घेणे

❖ ज्या शेतक-याकडे घरगुती पध्दतीने राखुन ठेवलेल्या सोयाबीनची उपलब्धता मोठ्या प्रमाणावर आहे अशा शेतक-यांनी जिल्हयातील बियाणे उत्पादन करणा-या शेतकरी उत्पादक कंपन्या व बिजोत्पादन करणा-या खाजगी कंपन्याच्या बिजप्रक्रिया केंद्रावर घरगुती बियाण्याची प्रतवारी करून घ्यावी. सध्या बियाणे उत्पादन करणा-या कंपन्याशी संपर्क करून बियाण्याची प्रतवारी करून घ्यावी.



Seed Processing Plant

२) घरगुती पध्दतीने बियाणे उगवणक्षमता तपासणी करण्याच्या पध्दती



१) सर्व बियाण्याचे प्रतिनिधीत्व करतील असे १०० दाणे ओल्या गोण पाटावर रुजविण्यास ठेवावे.



२) सर्व बियाण्याचे प्रतिनिधीत्व करतील असे १०० दाणे ओल्या टिशू पेपरवर रुजविण्यास ठेवावे



३) सर्व बियाण्याचे प्रतिनिधीत्व करतील असे १०० दाणे ओल्या न्युज पेपरवर रुजविण्यास ठेवावे



४) सर्व बियाण्याचे प्रतिनिधीत्व करतील असे १०० दाणे ओल्या जर्मेनेटींग पेपरवर रुजविण्यास ठेवावे.



५) सर्व बियाण्याचे प्रतिनिधीत्व करतील असे १०० दाणे सावली खाली मातीच्या ट्रेमध्ये ३ ते ५ से.मी. खोलीवर रुजविण्यास ठेवावे



६) सर्व बियाण्याचे प्रतिनिधीत्व करतील असे १०० दाणे सावली खाली ओल्या मातीमध्ये ३ ते ५ से.मी. खोलीवर रुजविण्यास ठेवावे

३) बिजप्रक्रिया — बिजप्रक्रिया करुन पेरणी केल्यामुळे रोपांची उगवण चांगली होते, रोपाची जोमदार वाढ होते व सुरुवातीच्या काळात किड व रोगापासुन पिकाचे संरक्षण होते तसेच जैविक बिजप्रक्रिया केल्यामुळे द्विदल पिकाचे मुळावरील गाठीमुळे हवेतील नत्र स्थीरीकरण होते तसेच स्फुरद पिकास मुळाद्वारे घेण्याच्या स्थितीत उपलब्ध करुन देते.

रासायनिक बिजप्रक्रिया - पेरणीपुर्वी दोन महीण्या अगोदर किंवा एक दिवस पेरणी पुर्वी कार्बोक्झीन ३७.५ टक्के ३ ग्रॅम + थायरम ३ ग्रॅम/ प्रति किलो बियाण्यास लावावे. खोडमाशीकरीता थायोमथोक्झाम ३० टक्के एफ. एस. ६ मी.ली./किलो. रस शोषणा-या किडीसाठी इमीडाक्लोप्रीड १.५ मी.ली./किलो बियाणे लावावे. बाजारात बुरशीनाशक+ किटकनाशक एकाच वेस्टनात उपलब्ध झालेली आहेत ते ३ ते ५ मी.ली. /किलो वापरावे जसे — वार्डेन, इलेक्ट्रॉन व कॅसकेड.

जैविक बिजप्रक्रिया — (रायझोबीयम + पी.एस.बी. + के.एम.बी.) २५ ग्रॅम किंवा ६ मी.ली. / किलो किंवा लिक्वीड कॉन्सर्सिया ६ मी.ली./किलो व ट्रायकोडर्मा ५ ग्रॅम किंवा ६ मी.ली./किलो पेरणीपुर्वी दोन तास अगोदर करुन बियाणे सावलीत सुकवुन पेरणी करावी.



Latitude: 20.086955
Longitude: 76.765933
Altitude: 455.4±54 m
Accuracy: 2100.0 m
Azimuth: 144° (SE)
Pitch: -31.6°

Time: 18-06-2022 12:28

Note: हनुमान नामदेव सावळेबेड टाकन बाबत मार्गदर्शन गोभणी

Powered by AngleCam



सोयाबीन बियाण्याची बिजप्रक्रिया सन 2022-23

बिजप्रक्रिया मोहीम वाशिम जिल्हा

अ.क्र.	बाब	सन 2019-20			सन 2020-21			सन 2021-22			सन 2022-23		
		खरीप	रब्बी	एकुण	खरीप	रब्बी	एकुण	खरीप	रब्बी	एकुण	खरीप	रब्बी	एकुण
1	वापरण्यात आलेली औषधे मे. टन	0.98	1.46	2.44	4.70	1.20	5.89	34.18	11.38	45.56	38.73	17.12	55.85
2	खरेदी करण्यात आलेल्या बियाण्यासोबत उपलब्ध झालेले रासायनिक औषधे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	17.96	9.26	27.22
3	बिजप्रक्रियाकरिता एकुण वापरण्यात आलेले औषधे मे. टन	0.98	1.46	2.44	4.70	1.20	5.89	34.18	11.38	45.56	56.69	26.38	83.07
4	करण्यात आलेली बिज प्रक्रीया बियाणे मे. टन	158	1209	1367	9020	3993	13014	16265	3934	20199	20361	8825	29186
5	पेरणीकरीता वापरण्यात आलेले बियाणे मे. टन	22956	6491	29447	23691	6797	30489	23798	6997	30795	23727	9620	33347
6	रासायनिक बिजप्रक्रिया टक्केवारी	0.69	18.6	4.64	38.08	58.8	42.68	68.35	56.2	65.59	85.81	91.74	87.52
7	उपलब्ध झालेले जैविक औषधे	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.09	8.36	16.45
8	जैविक बिज प्रक्रीया मे. टन	0	0	0	5	0	5	30	302	332	1022	3344	4366.10
9	जैविक बिजप्रक्रिया टक्केवारी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.31	34.76	13.09
10	उपलब्ध असलेले बिज प्रकिया सयंत्र			17			59			369			2293

अ.क्र.	योजना	स्पायरल सेपरेटर	हॅन्ड ऑपरेटेड सिड ड्रेसिंग ड्रम	इलेट्रीक ऑपरेटेड सिड ड्रेसिंग ड्रम	एकुण बिजप्रक्रिया यंत्र
1	निती आयोग	800	1470	310	1780
2	क्रॉपसॅप	0	32	0	32
3	अनुसुचित जाती उपयोजना	587	0	300	300
4	मानव विकास मिशन	300	0	80	80
5	महाबिज मार्फत उपलब्ध	2000	0	0	0
6	शेतक-याकडील स्वतः	2900	0	0	0
7	विविध कंपन्यामार्फत उपलब्ध	0	0	101	101
	एकुण	6587	1502	791	2293

4) वाणाची निवड –

शक्यतो दहा वर्षांच्या आतील वाणाची निवड करावी. (जेएस-2029 (2014), एमएयुएस- 158 (2010), एएमएस -1001(2018), एएमएस – एमबी -5-18 (2019), एमएयुएस – 162 (2014), जेएस – 2034 (2014), जेएस – 2098 (2019), एमएसीएस -1188 (2013), एनआरसी -86 (2015), एमएयुएस – 612 (2016) फुले अग्रणी (केडीएस -344) (2013), फुले संगम (केडीएस- 726) (2016), फुले किमया(केडीएस- 753) (2017), एएमएस -100- 39 (2019), केडीएस- 992 (2020)

सोयाबिन पिकाचे दहा वर्षातील वाणाची माहिती

अ.क्र	वाणाचे नाव	प्रसारण वर्ष	फुलाचा रंग	फुलो-याचा कालावधी दिवस	100 दाण्याचे वजन गॅम	पिकाचा कालावधी दिवस	हेक्टरी उत्पादन क्विंटल	वैशिष्ट्य
1	फुले अग्रणी (KDS-344)	2015	जांभळा	38 ते 40	12 ते 13	95 ते 96	25 ते 27	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, तांबेरा रोगास प्रतिकारक ,लवकर येणारे
2	MACS -1188	2013	जांभळा	38 ते 42	11.5 ते 12	100 ते 110	30 ते 35	पश्चिम महाराष्ट्रासाठी शिफारस, चक्रिभुंगा ,खोडमाशी , खोडकुज, मुळकुज रोगास मध्यम प्रतिकारक
3	MAUS -162	2014	जांभळा	41 ते 44	11 ते 13	100 ते 103	25 ते 30	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, मशीनद्वारे कापणीस योग्य
4	MAUS -612	2018	जांभळा	30 ते 35	10.5 ते 11.5	93 ते 98	33 ते 35	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस (विदर्भ, मराठवाडा) , किड व रोगास प्रतिकारक, परिपक्वतेनंतर 12 ते 15 शेंगा तडकण्यास सहनशील
5	JS-20-29	2014	पांढरा	38 ते 40	11 ते 12	93 ते 96	20 ते 25	मध्य प्रदेश, गुजरात, महाराष्ट्र, राजस्थान राज्यासाठी शिफारस, आंतर पिकासाठी उपयुक्त
6	JS-20-34	2014	पांढरा	35 ते 38	11 ते 12	86 ते 88	20 ते 22	मध्य प्रदेश राज्याकरीता शिफारस, चक्रिभुंगा ,खोडमाशीस प्रतिकारक
7	JS-20-69	2016	पांढरा	40	10 ते 15	93 ते 95	25 ते 30	मध्य प्रदेश राज्याकरीता शिफारस, लवकर येणारा अतिपावसाला सहनशील
8	AMS-1001(PDKV Yellow Gold)	2018	जांभळा	38 ते 40	10.5 ते 11.5	95 ते 100	22 ते 27	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, मुळकुज, खोडकुज, चक्रिभुंगा व खोडमाशी या किडीस मध्यम प्रतिकारक

अ.क्र	वाणाचे नाव	प्रसारण वर्ष	फुलाचा रंग	फुलो-याचा कालावधी दिवस	100 दाण्याचे वजन गॅम	पिकाचा कालावधी दिवस	हेक्टरी उत्पादन क्विंटल	वैशिष्ट्य
9	AMS-MB-5-18 (सुवर्ण सोया)	2019	पांढरा	38 ते 40	10 ते 11	98 ते 102	25 ते 27	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, मुळकुज, खोडकुज, चक्रीभुंगा व खोडमाशी या किडीस मध्यम प्रतिकारक, शेंगावर तपकिरी रंगांचे लव
10	AMS-100-39 (PDKV-Amba)	2021	जांभळा	35 ते 40	11.5 ते 12.5	94 ते 96	28 ते 30	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, मुळकुज, खोडकुज, किडीस मध्यम प्रतिकारक, रब्बी/उन्हाळी बिजोत्पादनासाठी योग्य.
11	MACS-1460	2016	पांढरा	30	11.5 ते 12.5	93 ते 98	22 ते 38	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, चक्रिभुंगा ,खोडमाशीस मध्यम प्रतिकारक, रब्बी/उन्हाळी बिजोत्पादनासाठी योग्य
12	MACS-1407	2021	पांढरा	43	11.5 ते 12.5	104	39	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, चक्रिभुंगा ,खोडमाशी,मावा, पाने खाणारी अळी व पांढरी माशी प्रतिकारक
13	MACS-1520	2021	जांभळा	44	10.5	100	25 ते 30	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, चक्रिभुंगा ,खोडमाशी,पाने खाणारी अळी व चारकोल राट, लिफ स्पॉट रोगास प्रतिकारक
14	MACS-NRC 1667	2021	जांभळा	30 ते 35	11.5 ते 12.5	95	27 ते 30	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, पाने खाणारी अळी, शेंगा पोखरणारी अळी, खोडकिडा, तुडतुडे आणि बिनबग या किडींना प्रतिकारक्षम
15	KDS- 726 (फुलेसंगम)	2019	जांभळा	38 ते 40	13 ते 13.88	100 ते 105	25 ते 30	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस, तांबेरा, खोडमाशी, मुळकुज रोगास प्रतिकारक
16	KDS- 753 (फुलेकिमया)	2020	जांभळा	38 ते 40	10.5 ते 11.5	95 ते 100	25 ते 30	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी शिफारस,तांबेरा रोगास कमी बळी पडतो
17	KDS-992 (फुले दुर्वा)	2021	जांभळा	40 to 42	11 to 12	100 to 105	25 to 30	हे वाण संपूर्ण महाराष्ट्र, कर्नाटक व तामिळनाडु राज्यासाठी शिफारस केली आहे. तांबेरा रोगास कमी बळी पडतो

5) पेरणीच्या पध्दती –

सलग दोन ते तिन दिवसात 75 ते 100 मि.मी. पाऊस अथवा चार ते सहा इंच जमीनीत ओल उपलब्ध झाल्यानंतर व वापसा आल्या नंतरच पेरणी करावी.



बैलाच्या सहाय्याने
पेरणी

सर्वसाधारण पेरणी
यंत्राच्या सहाय्याने पेरणी



सर्वसाधारण
पेरणी यंत्राचा
वापर केल्यास 26
किलो/ एकर.



बी बी एफ यंत्राच्या सहाय्याने पेरणी

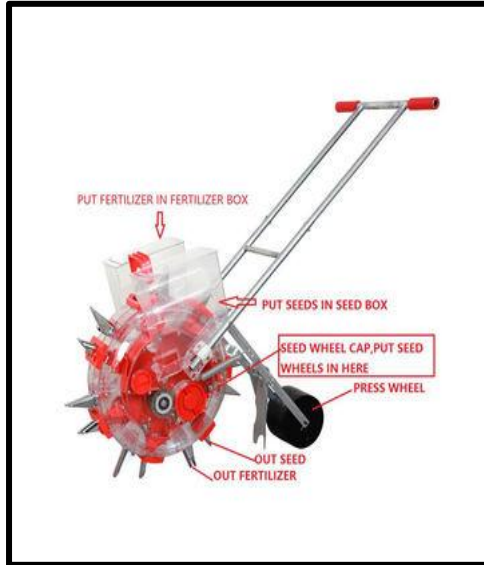


बी बी एफ यंत्राच्या सहाय्याने पेरणी नंतर पडलेली सरी

बीबीएफ द्वारे
पेरणी केल्यास 22
किलो/एकर



कु. व्ही.टी. भारती कृषि सहाय्यक त-हाळा ता. मंगरुळपीर जि. वाशिम मजुरांना प्रत्यक्ष शेतावर सरी वरंब्यावर सोयाबीनचे टोकन पध्दतीचे प्रात्यक्षिक दाखवितांना.



सरी बरंब्यावर
टोकण पध्दतीने
14 ते 16 किलो
/एकर

सोयाबीनची टोकन पध्दतीने लागवड ठरते फायदेशीर!

कृषी विभागाकडून जागर : पेरणीचे विविध पर्याय उपलब्ध

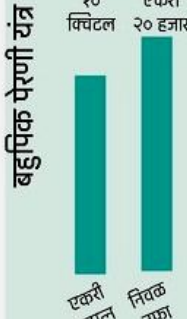
लोकमत न्यूज नेटवर्क
वाशिम : सोयाबीन बियाण्याची पारंपरिक पध्दतीने पेरणी करण्यापेक्षा बीबीएफ, सरी वरंभा किंवा बेंडवर टोकन पध्दतीने लागवड अत्यंत फायदेशीर ठरते. या पर्यायांचा शेतकऱ्यांनी वापर करावा, याविषयी कृषी विभागाकडून जिल्ह्यात युद्धस्तरावर जागर करणे सुरू आहे.

मागील २५ वर्षांपासून जिल्ह्यात खरीप हंगामात मुख्य पीक म्हणून सोयाबीनचा सर्वाधिक क्षेत्रावर पेरा केला जात आहे. या पिकावरच अधिकांश शेतकऱ्यांचे अर्थचक्र अवलंबून आहे. यंदाच्या खरीप हंगामातही एकूण पेरणी क्षेत्राच्या ७५ टक्के क्षेत्रावर (३ लाख ७ हजार ५०० हेक्टर) सोयाबीन पीक लागवडीचे नियोजन कृषी विभागाने केले आहे. सोयाबीन हे पीक ७०० ते १००० मिलिमीटर पाऊस कोसळतो, त्या भागात लागवडीस योग्य आहे. जिल्ह्याचा विचार करता, मागील वर्षी १,१७,७६ मिलिमीटर पाऊस कोसळला. यंदाही पावसाचे प्रमाण चांगलेच राहणार असून, सोयाबीनसाठी ही स्थिती अनुकूल आहे; मात्र बहुपीक पेरणी यंत्राने पेरणी न करता शेतकऱ्यांनी ट्रॅक्टर चलित बीबीएफ प्लॅटर किंवा बॅलजोडी, ट्रॅक्टरव्दारे सरी वरंभे पाहून तथा बेंड तयार करून टोकन पध्दतीने लागवड करणे फायदेशीर ठरू शकते, असा सल्ला कृषी विभागाकडून देण्यात आला आहे.

पेरणीची पध्दत बदलणे गरजेचे

बहुतांश शेतकरी बहुपीक पेरणी यंत्राने पेरणी करतात. यामुळे मात्र पीक मोठे झाल्यानंतर शेतामध्ये पाणी साचते. त्याच्याशी पिकाचा संपर्क येतो. परिणामी, विविध बुरशीची वाढ होऊन पिकांची वाढ खुंटते आणि अपेक्षित उत्पादन मिळत नाही. त्यामुळे पेरणीची पध्दत बदलणे हाच पर्याय आता फायदेशीर ठरू शकतो.

अंदाजे उत्पादन खर्च एकरी
२० हजार ७४८ रुपये



अमरपट्टा पध्दतही फायदेशीर

अमरपट्टा पध्दतीने एकरभर क्षेत्रात सोयाबीनचे चार तास आणि तुरीचा एक तास असा पेरा करावा. अंदाजे उत्पादन खर्च एकरी २५ हजार ५२४ रुपये येतो; तर अंदाजे उत्पादन १० ते १२ क्विंटल प्रति एकर आणि मिळणारे उत्पन्न एकरी १ लाख १६ हजार ७०० रुपये. यातून मिळणारा निवळ नफा एकरी १२ हजार १७६ रुपये शक्य आहे, असे कृषी विभागाचे म्हणणे आहे.

कोणत्या पेरणीव्दारे किती उत्पादन?

बॅलजोडीने पेरणी केल्यास
अंदाजे उत्पादन खर्च
एकरी २२ हजार ६४४ रुपये

१० क्विंटल
एकरी उत्पन्न

१८ हजार
निवळ नफा

ट्रॅक्टर चलित बीबीएफ अंदाजे उत्पादन खर्च एकरी २० हजार ५८८ रुपये

एकरी उत्पन्न
निवळ नफा

१२ क्विंटल
एकरी २८ हजार



वाशीम जिल्ह्यात सोयाबीनच्या उत्पादनात २७.११ टक्के वाढ

उत्पादकता वाढवण्यासाठी गत दोन-तीन वर्षात अष्टसुत्रीचा वापर

लोकसत्ता प्रतिनिधी

अकोला : वाशीम जिल्ह्यात सोयाबीनची उत्पादकता वाढवण्यासाठी गत दोन-तीन वर्षांत अष्टसुत्रीचा वापर करण्यात आला. त्याचा सकारात्मक परिणाम दिसून आला आहे. जिल्ह्यात सोयाबीनच्या उत्पादनात २७.११ टक्के वाढ झाल्याची माहिती प्रशासनाकडून देण्यात आली. त्यामुळे शेतकऱ्यांचे उत्पन्न देखील वाढले.

वाशीम जिल्ह्याचे मुख्य पीक हे सोयाबीन आहे. पावसाच्या पाण्यावर अवलंबून राहून खरीप हंगामात सोयाबीनचे पीक मोठ्या प्रमाणात घेतले जाते. शेताला नवीन तंत्रज्ञानाची जोड देऊन सोयाबीनची उत्पादकता वाढवण्यासाठी मागील दोन-तीन वर्षांपासून अष्टसुत्रीचा प्रयोग करण्यात आला. यामधून सोयाबीनची सरासरी उत्पादकता हेक्टरी १३ क्विंटल ४१ किलोवरून १६ क्विंटल ४१ किलो झाली आहे. तीन लाख ८७ हजार २८८ मेट्रिक टन उत्पादनावरून जिल्ह्याचे सोयाबीन उत्पादन आता चार लाख ९२ हजार ३०० मेट्रिक टन पर्यंत गेले आहे. ही वाढ २७.११ टक्के आहे. शेतकऱ्यांनी कृषीविषयक आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर केल्याने शेतकऱ्यांच्या उत्पादनात ४१४ कोटी ७९ लाख रुपयांची वाढ झाल्याचे प्रशासनाकडून सांगण्यात आले.

शेतातील बहुतांश कामे यंत्रांमार्फत करण्यात येतात. पांढण रस्ते नसल्यास यंत्र शेतापर्यंत नेण्यात अडचणी येतात. शेतातील उत्पादित माल बाजारपेठेत पोहोचवण्यासाठी च यंत्रसामुग्री शेतापर्यंत जाण्यासाठी शेत रस्त्यांची

वाशीममध्ये राज्यातील पहिले कृषी संकुल

जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांच्या जीवनात अमुल्य बदल होण्याच्या दृष्टीने पावसाळीत अष्टसुत्रीची वाढीची योजना राबविण्यात आली आहे. अष्टसुत्रीची वाढीची योजना राबविण्यात आली आहे. अष्टसुत्रीची वाढीची योजना राबविण्यात आली आहे. अष्टसुत्रीची वाढीची योजना राबविण्यात आली आहे.

बीज प्रक्रियेत वाशीम अव्वल

बीज प्रक्रियेत वाशीम राज्यात अव्वल स्थानी आहे. शेतकऱ्यांनी शिबिरातून उगावून आणलेल्या बीजांचे तपासणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी शिबिरातून उगावून आणलेल्या बीजांचे तपासणी करून घ्यावी. शेतकऱ्यांनी शिबिरातून उगावून आणलेल्या बीजांचे तपासणी करून घ्यावी.

आवश्यकता लक्षात घेऊन मातोश्री किलोमीटरांच्या २०७ कामांना ग्राम समुद्धी शेत पांढण रस्ते योजना शासनाची मंजूरी मिळाली आहे. ७३ जिल्ह्यात राबवण्यात येत आहे. या कामांना काबुली अर्ह देण्यात योजनेतून जिल्ह्यातील ३२१ आला असून २८ कामे सुरू आहेत.

बोरोसिल लिमिटेड

CIN: L36100MH2010PLC292722
नोंदणीकृत कार्यालय : ११०१, ब्रिगेड-२, जी-ब्लॉक, एग्रीगेटिव्ह सप्लाय, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व), मुंबई - ४०००९९.
फोन नं. : ०२२-६७४०९३०० फॅक्स नं. : ०२२-६७४०९३९४
वेबसाईट : www.borosil.com ई-मेल : investorrelations@borosil.com

१२ व्या वार्षिक सभे साधारण सभा सूचना

कंपनीची, १२ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा (एजीएम), बोलावणीच्या सभेमध्ये देण्यात आलेल्या विषयावर विचार करण्यासाठी कंपनी व्यवहार मंडळाचे (एनसीए) आणि भारतीय प्रतिभूती विनिमय मंडळ (सेबी) द्वारे जारी करण्यात आलेल्या लागू असलेल्या पटीप्रकाशाच्या सह बांधण्या जाणाऱ्या कंपनीकडून २०१३ आणि त्यानंतरचे वर्षाच्या आलेली नियमावली आणि भारतीय प्रतिभूती आणि विनिमय मंडळाच्या (सिस्टिम ऑडिटिंगन अँड रिग्युलेशन) नियमावली, २०१५ च्या सर्व लागू असलेल्या तरतुदींच्या अनुयायांनुसार बुधवार, जुलै १३, २०२२ रोजी दु. ०३:०० वा. (पाचवे) स्थितिके कॉन्फरन्सिंग (व्हीसी) द्वारे देण्यात येणार आहे.

आर्थिक वर्ष २०२१-२२ साठी वार्षिक अहवाल (एजीएमच्या सूचनेसह) इलेक्ट्रॉनिक पध्दतीने जून १०, २०२२ अनुसार भाग धारका करणारे असे सभापत्र धारका आणि ज्यांच्या ई-मेल आयडीची नोंद रजिस्ट्रार आणि द्याऱ्यांवर एनई/डिपॉझिटरी पोर्टल/सिस्टम/डिपॉझिटरी द्वारे करण्यात आली आहे त्यांना पाठवण्यात येईल. सूचनेसह नपुढ वार्षिक अहवाल कंपनीच्या www.borosil.com वर उपलब्ध राहणार आहे आणि बोरोसिल लिमिटेड आणि नॅशनल स्टॉक एक्सचेंज अफ इंडिया लिमिटेड च्या अनुक्रमे www.borosil.com आणि www.sebi.gov.in वर उपलब्ध आहे.



आंतर पिक पध्दत सोयाबीन 4 + तुर 1

आंतरपिकामध्ये सोयाबीन +
तुर (4:1)

20.80 किलो सोयाबीन +
(1.60 किलो तुर + फिलर
दाणेदार खत 3.40 किलो)



आंतर पिक पध्दत सोयाबीन 4 + तुर 2

आंतरपिकामध्ये सोयाबीन +
तुर (4:2)

17.32 किलो सोयाबीन +
(2.65 किलो तुर + फिलर
दाणेदार खत 1.35 किलो)



आंतर पिक पध्दत सोयाबीन 6 + तुर 1

आंतरपिकामध्ये सोयाबीन +
तुर (6:1)

22.27 किलो सोयाबीन +
(1.15 किलो तुर + फिलर
दाणेदार खत 2.85 किलो)

टिप — आंतरपिक पध्दतीमध्ये तुर बियाणे वरंब्यावर टोकण पध्दतीने लागवड केल्यास तुर उधळण्याचे प्रमाण कमी होऊन मर्यादीत रोपसंख्या राखल्याने उत्पादनात दुपटीने वाढ.

तुर पिकाच्या उत्पादकता वाढीसाठी अमरपट्टा पध्दतीने पेरणी

- ❑ वाशिम जिल्हयामध्ये मागील सात वर्षांपासून श्री. केशवराव भगत रा. चांभई ता. मंगरुळपीर यांनी सतत अभ्यास करून अमरपट्टा पेरणी पध्दत विकसित केली आहे.
- ❑ सोयाबीन + तुर 4:1 याप्रमाणात आंतरपिक घेत असतांना सोयाबीनचे 20 किलो व तुर 2 ते 2.5 किलो बियाणे / एकर वापरतात.
- ❑ जिल्हयात आशा व मारुती या वाणाचा वापर करू नये, आंतरपिकाकरीता BDN-711, 716, BSMR-736, PKV TARA, Godavari, Rajeshwari व Vipula इत्यादी वाणाचा वापर करावा.
- ❑ तुर पिकाच्या हमखास उत्पादनासाठी पेरणी न करता वरंब्यावरती टोकण पध्दतीचा अवलंब करावा.
- ❑ पेरणी करतांना तुर पिकाच्या पेरणीच्या तासाचे बाजुचे दोन्ही तास बंद ठेवल्यामुळे तुर पिकास दोन्ही बाजुला 75 से.मी. आंतर राखल्यामुळे तुर पिकाची चांगली वाढ होते.
- ❑ सोयाबीन फुलावर येण्यापुर्वी डव-याच्या जाणकुडास दोरी बांधून तुरीच्या तासाच्या दोन्ही बाजुस डवरणी केल्यामुळे पिकास भर घातल्या जाऊन अतिरिक्त पाणी शेताबाहेर निघते त्यामुळे मर रोगाचा प्रादुर्भाव होत नाही.
- ❑ 25, 50,75 दिवसानंतर तीन वेळा तुर पिकाचे शेंडे खुडतात. त्यामुळे एक फुटा पासूनच फांदया वाढून दुसरी खुडणी आलेल्या फांदयाची करणे व तिसरी खुडणी उप फांदयाची केल्यामुळे फांदयाची संख्येत वाढ होते.
- ❑ सोयाबीन काढणीनंतर 10:26:26 किंवा 19:19:19 एकरी 25 किलो द्यावे.
- ❑ फुले लागण्याच्या अगोदर गरज असेल तिथे संरक्षित पाणी देणे व दाणे भरण्याच्या अवस्थेत एक संरक्षित पानी देण्यात यावे.त्यामुळे फुलधारणा व फळधारणा मोठया प्रमाणावर होते, (पाणी ठिबक सिंचनाद्वारे दिल्यास अधिक उत्पादन मिळते)
- ❑ फुलधारणाच्या वेळी सुक्ष्म मूलद्रव्याचा वापर करावा.
- ❑ वरील सर्व तंत्राचा अवलंब केल्यामुळे सोयाबीनचे एकरी 12 ते 14 क्विंटल व तुरीचे 10 ते 12 क्विंटल उत्पादन मिळते



श्री.शेषराव किसन भोयर रा. बिटोडा भोयर ता. मंगरुळपीर यांचे शेतावरील चुकीच्या पध्दतीने बियाणे व रासायनिक खताच्या नळ्या लाऊन सोयाबीन पिकाची पेरणी करत असतांना



चुकीच्या पध्दतीने जोडण्यात आलेल्या नळ्या



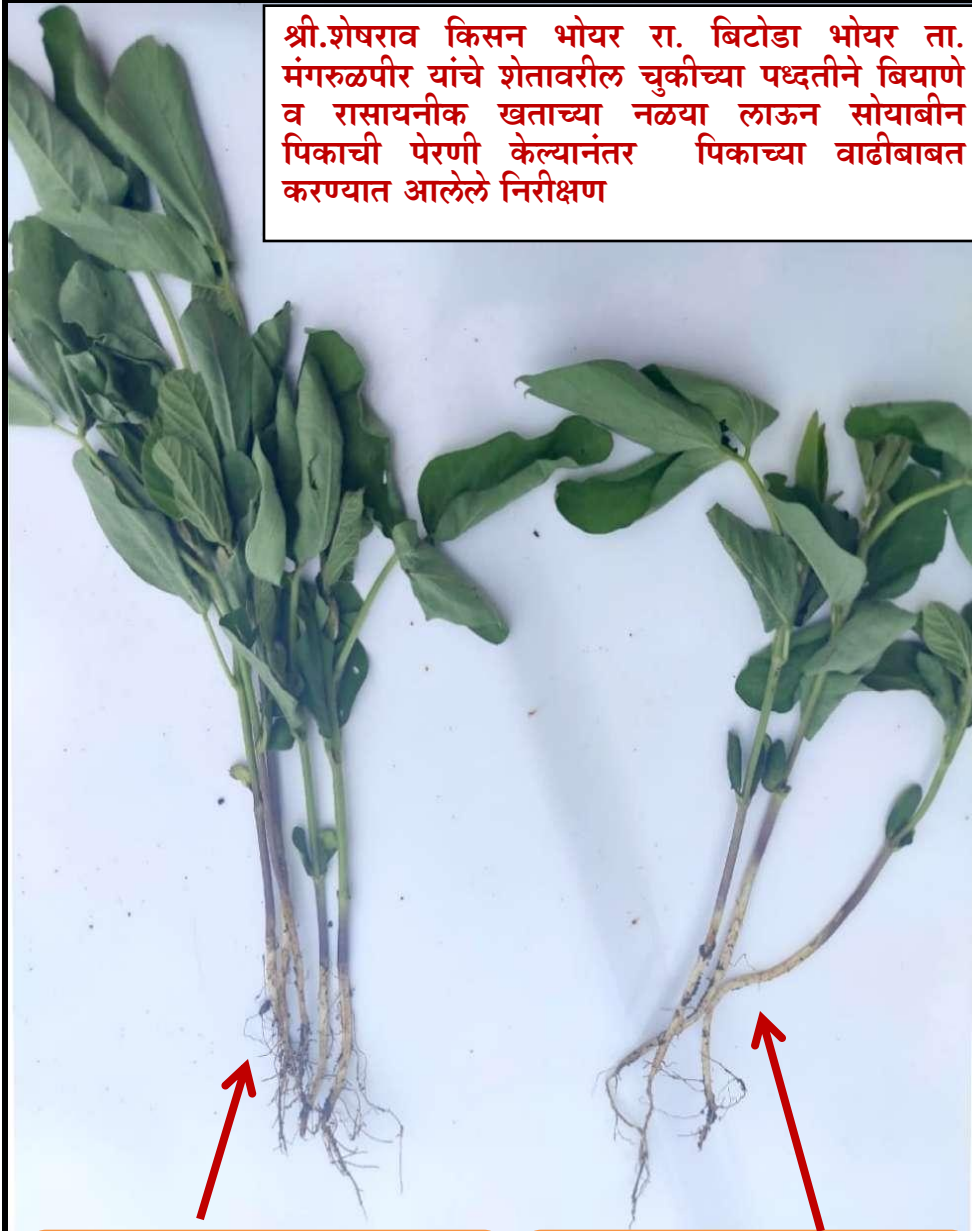
योग्य पध्दतीने जोडण्यात आलेल्या नळ्या



6) पेरणीची खोली

- रब्बीमध्ये पेरणी करण्याकरीता बियाणे खोल ओलीत पडावे म्हणून पेरणी यंत्राच्या नळ्या उलट्या म्हणजेच खताची नळी बियाण्याला व बियाण्याची खताला जोडतात.
- खरीपाची पेरणी करण्यापूर्वी पेरणी यंत्राच्या नळ्या योग्य प्रकारे जोडणी करून घ्यावे.
- पेरणी यंत्राचे फण सारखे खोलीवर लागावे याकरीता समपातळीत करून घ्यावे.
- पेरणी करीत असतांना बियाणे 3 ते 5 से.मी. खोलीवर पडत असल्याची खात्री करावी.
- रासायनिक खत खालच्या बाजुला व त्यावर 5 से.मी. अंतरावर बियाणे पेरणी होत असल्याची खात्री करावी.
- ट्रॅक्टरद्वारे पेरणी करतांना ट्रॅक्टर सेंकड लो गेअरमध्ये 1.960 आर.पी.एम. ठेऊन प्रति तास 5 कि.मी. या वेगाने चालविल्यास साधारणतः 45 ते 52 मिनीटात एक एकर पेरणी करावी.
- रात्रीच्या वेळी पेरणी करू नये.
- शक्यतोवर बी बी एफ यंत्राद्वारेच पेरणी करावी.
- साध्या पेरणी यंत्राने पेरणी करतांना प्रत्येक सात तासानंतर 60 से.मी. रुंदीची खोल मृत सरी पाडावी.

श्री.शेषराव किसन भोयर रा. बिटोडा भोयर ता.
मंगरुळपीर यांचे शेतावरील चुकीच्या पध्दतीने बियाणे
व रासायनीक खताच्या नळ्या लाऊन सोयाबीन
पिकाची पेरणी केल्यानंतर पिकाच्या वाढीबाबत
करण्यात आलेले निरीक्षण



5 से.मी. खोलीवर पेरणी
केलेल्या रोपाची वाढ

10 ते 12 से.मी. खोलीवर
पेरणी केलेल्या रोपाची वाढ



5 से.मी. खोलीवर पेरणी
केलेल्या रोपाची वाढ

10 ते 12 से.मी. खोलीवर
पेरणी केलेल्या रोपाची वाढ

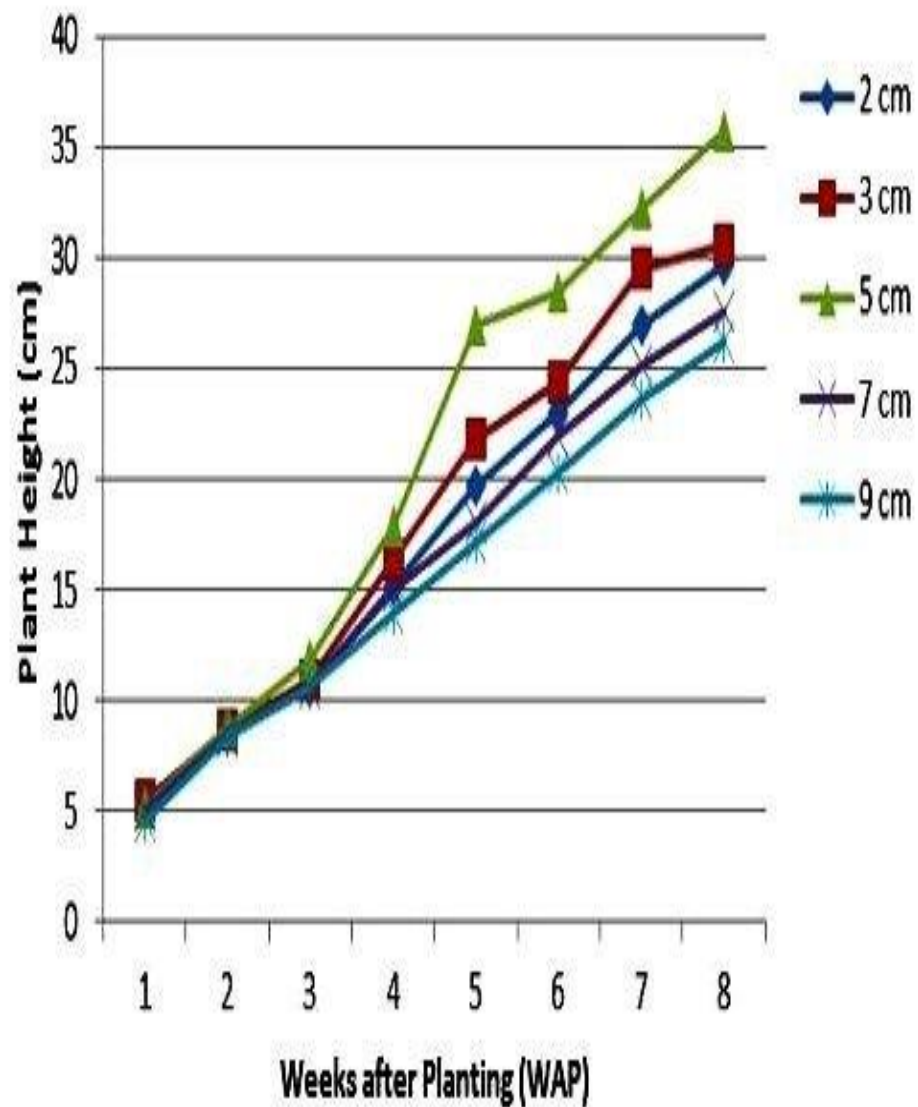


Fig. 1: Effect of Sowing Depth on Plant Height – 2008

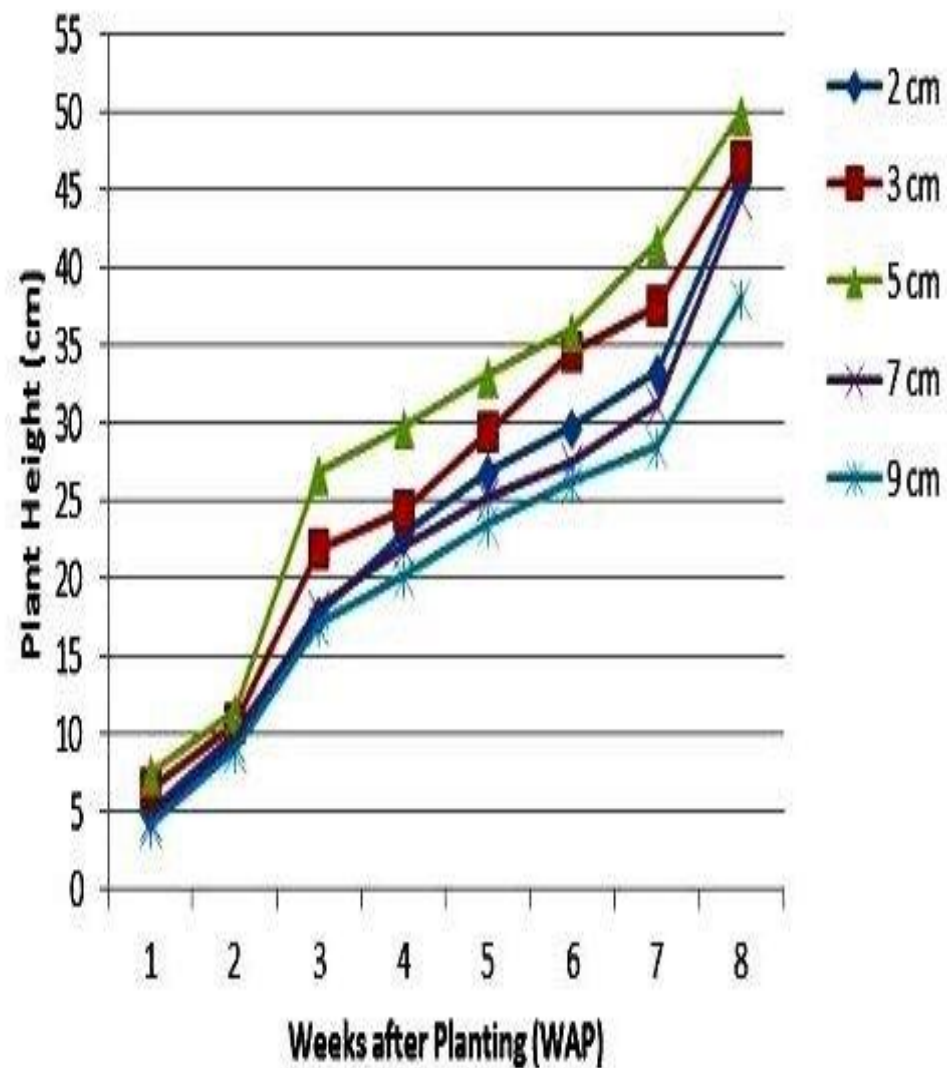


Fig. 2: Effect of Sowing Depth on Plant Height – 2009

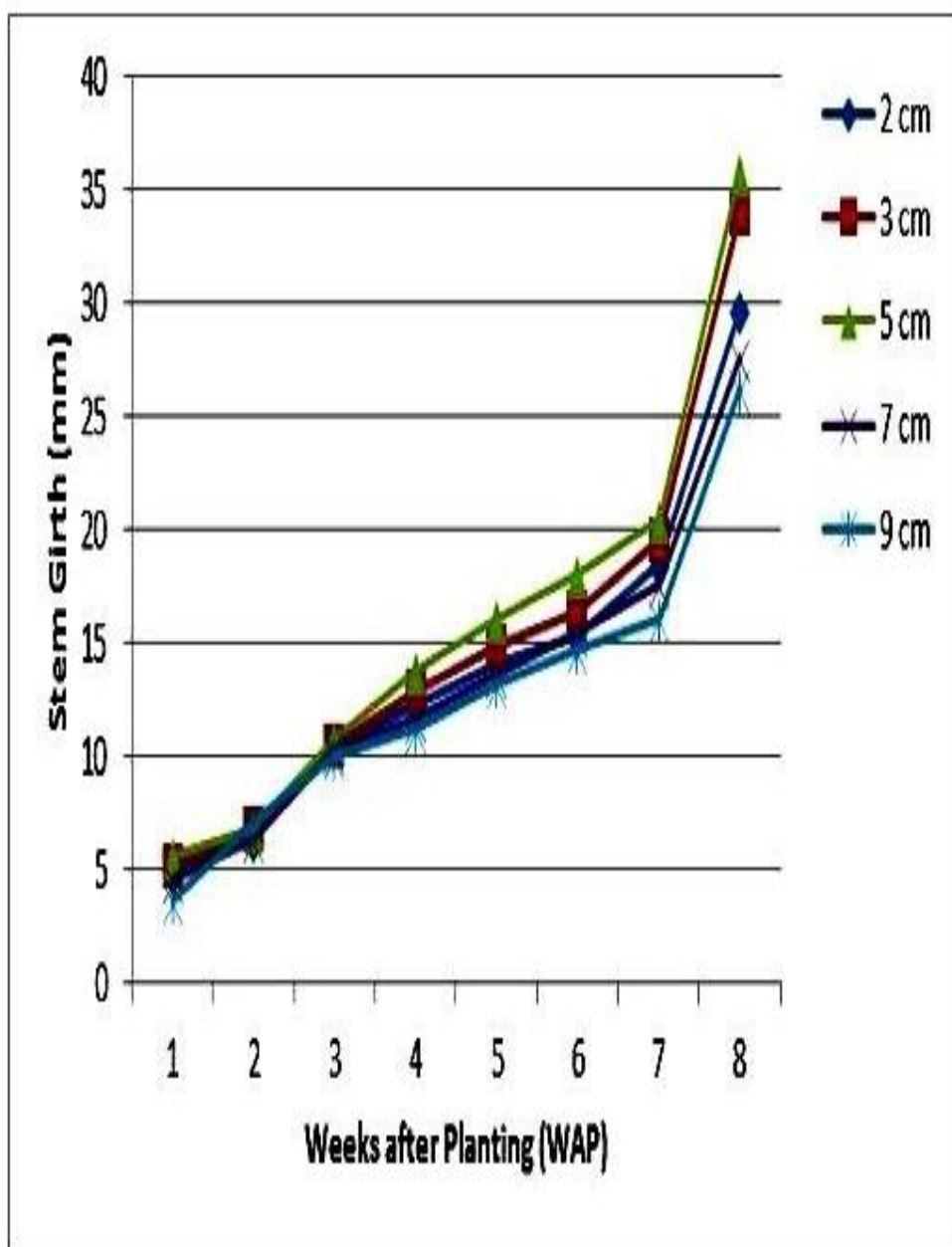


Fig. 3: Effect of Sowing Depth on Stem Girth – 2008

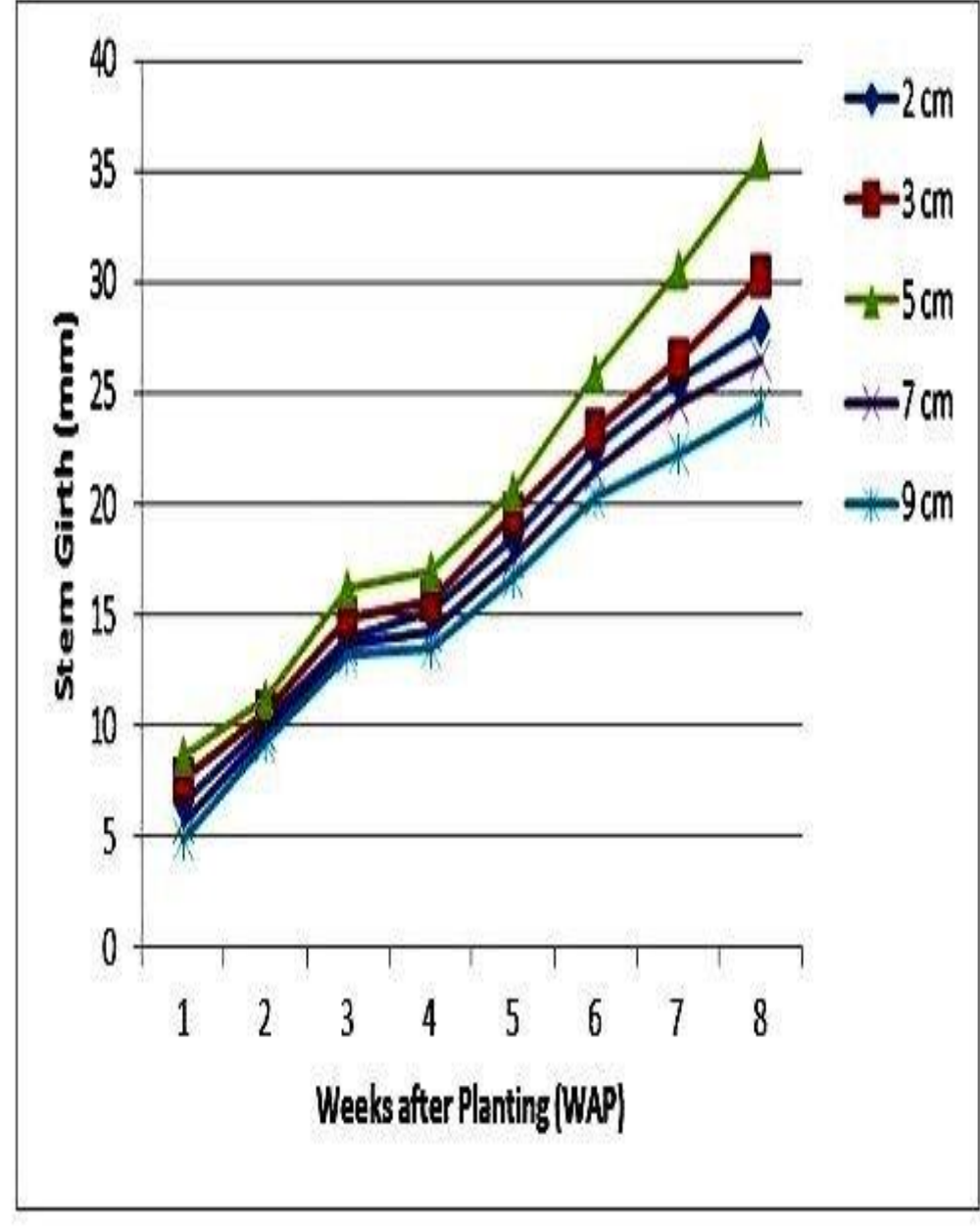


Fig. 4: Effect of Sowing Depth on Stem Girth – 2009

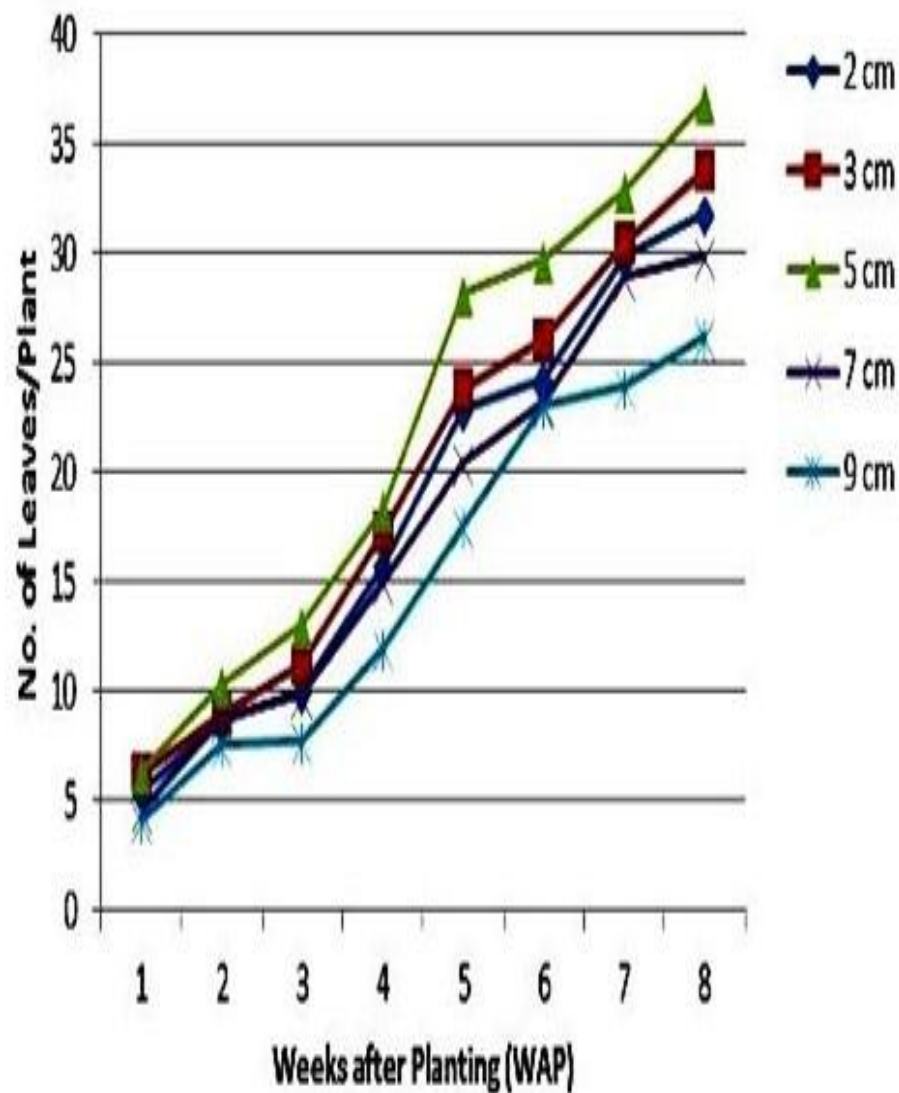


Fig. 5: Effect of Sowing Depth on Number of Leaves per Plant – 2008

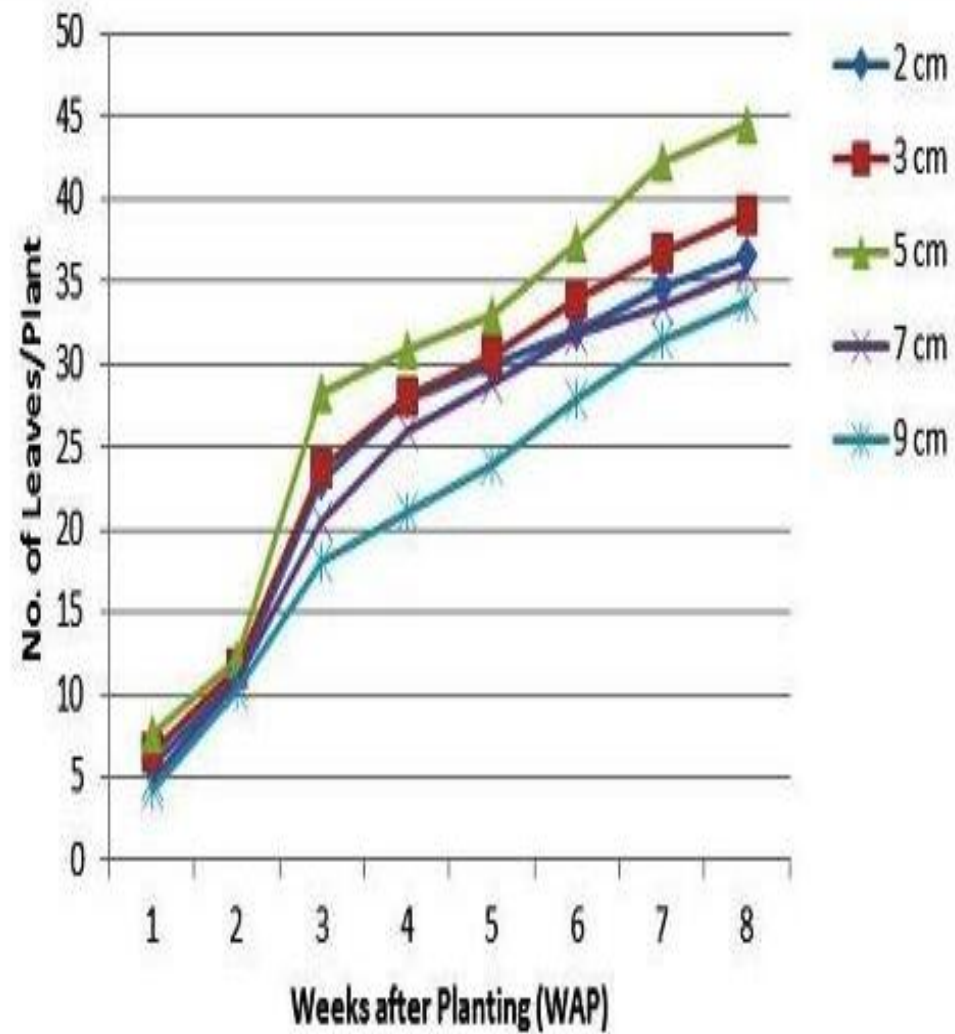


Fig. 6: Effect of Sowing Depth on Number of Leaves per Plant – 2009

सोयाबीन पिकाच्या पेरणीच्या खोलीनुसार मुळाची लांबी व ड्राय मॅटर उत्पादन बाबत तपशिल

अ. क्र.	पेरणीची खोली (से.मी.)	मुळाची लांबी (से.मी.)	ड्राय मॅटर उत्पादन (किलो/हेक्टर)	धान्याचे अंदाजे उत्पादन (क्विं/हे)
1	2	20.8	4403	14.53
2	3	23.5	6639	21.91
3	5	25.0	10528	34.74
4	7	19.1	2427	8.01
5	9	17.9	1707	5.63

वरील सहाही तक्यावरून असे लक्षात येते की, 5 से.मी. खोलीवर पेरणी केलेल्या पिकाची उंची, खोडाची जाडी व पानाची संख्या, मुळाची लांबी व ड्राय मॅटर ही सर्वात जास्त आहे. त्याचप्रमाणे 9 से.मी. खोलीवर पेरणी केलेल्या पिकाची उंची, खोडाची जाडी, पानाची संख्या, मुळाची लांबी व ड्राय मॅटर सर्वात कमी आहे या अभ्यासावरून असे दिसून येते की, सोयाबीन पिकाची पेरणी ही 5 से.मी. वर केल्यास उत्पादकतेत निश्चीत वाढ होऊ शकते. धान्याचे उत्पादन ड्रायमॅटर उत्पादनाच्या 33 टक्के असते.

7) रासायनिक खताची मात्रा अ) डॉ. पं.दे.कृ. वि. अकोला (12:30:12 प्रती एकर)

सोयाबीन पिकाकरीता प्रति एकर खालिलप्रमाणे शिफारशीनुसार खते दयावी.

- युरिया 26 किलो. + सिंगल सुपर फॉस्फेट 187.5 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 20 किलो ही सरळ खते उपलब्ध नसल्यास खालिलप्रमाणे संयुक्त खत / मिश्र खतामधुन मात्रा द्यावी. (233.50 किलो, 2693 रु.)
- **20:20:0:13** — 60 किलो + एस.एस.पी. 112 किलो + 19 किलो एम.ओ.पी. (20:20:0:13 या खतामध्ये गंधक उपलब्ध असल्याने अतिरिक्त गंधक देण्याची आवश्यकता नाही. हे खत गळीतधान्य पिकासाठी उपयुक्त आहे) (191किलो, 3506 रु.)
- **10:26:26** — 46 किलो + युरिया 4 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 112 किलो. (162 किलो, 2493 रु.)
- **12:32:16** — 93 किलो + युरिया 1 किलो + गंधक 8 किलो. (102 किलो, 3099 रु.)
- **डी. ए. पी.** — 65 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 19 किलो + गंधक 8 किलो. (92 किलो, 2761 रु.)
- **15:15:15** — 79 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 112 किलो. (191 किलो, 3490 रु.)
- **18:18:10** — 66.40 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 112 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 9 किलो. (178.40 किलो, 3152 रु.)
- **24:24:00** — 50किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 112 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 20 किलो (182 किलो, 3700 रु.)
- **16:16:16** — 75 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 112 किलो. (187 किलो, 3332 रु.)



7) रासायनिक खताची मात्रा

ब) वंसतराव नाईक मराठवाडा कृ. वि. परभणी (12:24:12 प्रती एकर)

सोयाबीन पिकाकरीता प्रति एकर खालिलप्रमाणे शिफारशीनुसार खते दयावी.

- युरिया 26 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 150 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 19 किलो ही सरळ खते उपलब्ध नसल्यास खालिलप्रमाणे संयुक्त खत / मिश्र खतामधुन मात्रा द्यावी. (195 किलो, 1913 रु)
- **20:20:0:13** – 60 किलो + एस.एस.पी. 75 किलो + 19 किलो एम.ओ.पी. (20:20:0:13 या खतामध्ये गंधक उपलब्ध असल्याने अतिरिक्त गंधक देण्याची आवश्यकता नाही. हे खत गळीतधान्य पिकासाठी उपयुक्त आहे) (154 किलो, 2790 रु)
- **10:26:26** – 46 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 75 किलो + युरिया 16 किलो (137 किलो, 2108 रु)
- **12:32:16** – 74 किलो + युरिया 6 किलो + गंधक 8 किलो. (88 किलो, 2869 रु)
- **डी. ए. पी.** – 52 किलो + युरिया 5 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 19 किलो + गंधक 8 किलो. (84 किलो, 2419 रु)
- **15:15:15** – 79 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 75 किलो. (154 किलो, 2243 रु)
- **18:18:10** – 66 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 75 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 9 किलो. (150 किलो, 2272 रु)
- **24:24:00** – 50 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 74 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 19 किलो (143 किलो, 2520 रु)
- **16:16:16** – 75 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 75 किलो. (150 किलो, 2530 रु)
- **19:19:19** – 63 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 75 किलो. (138 किलो, 6805 रु)



किंवा



किंवा



किंवा



किंवा



+



किंवा



7) रासायनिक खताची मात्रा

क) म. फुले कृ. वि. राहुरी (20:30:18 प्रती एकर)

सोयाबीन पिकाकरीता प्रति एकर खालिलप्रमाणे शिफारशीनुसार खते दयावी.

➤ युरिया 43 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 187 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 29 किलो ही सरळ खते उपलब्ध नसल्यास खालिलप्रमाणे संयुक्त खत / मिश्र खतामधुन मात्रा द्यावी. (259 किलो, 2628 रु)

➤ **20:20:0:13** — 100 किलो + एस.एस.पी. 62 किलो + 29 किलो एम.ओ.पी. (20:20:0:13 या खतामध्ये गंधक उपलब्ध असल्याने अतिरिक्त गंधक देण्याची आवश्यकता नाही. हे खत गळीतधान्य पिकासाठी उपयुक्त आहे) (191 किलो, 4174रु)

➤ **10:26:26** — 69 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 75 किलो + युरीया 28 किलो (172 किलो, 2272 रु)

➤ **12:32:16** — 93 किलो + युरीया 19 किलो + गंधक 8 किलो. (120 किलो, 2703 रु)

➤ **डी. ए. पी.** — 65 किलो + युरीया 17 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 29 किलो + गंधक 8 किलो. (119किलो,2632 रु)

➤ **15:15:15** — 113 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 62 किलो. (175 किलो, 2945 रु)

➤ **18:18:10** — 99 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 79 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 1 किलो+ युरीया 5 किलो (184 किलो, 2825 रु)

➤ **24:24:00** — 83 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 62 किलो + म्युरेट ऑफ पोटॅश 29 किलो (174 किलो, 3715 रु)

➤ **16:16:16** — 142 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 66.50 किलो. (208.5 किलो, 4326रु)

➤ **19:19:19** — 94 किलो + युरीया 4 किलो + सिंगल सुपर फॉस्फेट 75 किलो (173 किलो, 9926 रु)



किंवा



किंवा



किंवा



किंवा



+



किंवा



- पेरणीनंतर सोयाबीन पिकास युरीया खताची दुसरी मात्रा देण्यात येऊ नये.
- काही भागात तणनाशक फवारणी केल्यामुळे सोयाबीन पिकाची वाढ खुंटत असल्यामुळे शेतकरी युरीया खताचा वापर करतात युरीया खताचा वापर करण्याऐवजी 2 टक्के युरीयाची फवारणी करावी.
- रासायनिक खताबरोबर एकरी 4 किलो फोरेट किंवा 10 किलो कॉर्बोफ्युरॉन दिल्यास सोयाबीनवरील महत्त्वाच्या किडी जसे खोडमाशी व चक्रिभुंग्याचे व्यवस्थापन करण्यास मदत होते.

8) तणनाशकाचा वापर

जमीनीची सेंद्रीय कर्ब व प्रति ग्रॅम जिवाणुची उपलब्धता लक्षात घेता शक्यतो तणनाशकाचा वापर टाळून भौतिक पध्दतीने तण नियंत्रण करावे. अपवादात्मक परिस्थितीतच तणनाशकाचा वापर खालिलप्रमाणे करावा.

- पेरणी नंतर लगेचच फ्लुमीऑक्झीन 50% एस.सी. 5 मी.ली. प्रति 10 लिटर पाणी याप्रमाणे घेऊन फवारणी करावी
- किंवा पेरणीनंतर 15 ते 20 दिवसांच्या दरम्यान तण दोन ते तिन पानावर असतांना इमॅझीथायपर 20मिली/10 लिटर पाणी.
- किंवा क्विझॅलोपॉप पी. इथाईल 5 टक्के इ.सी. 20 मी.ली. प्रति 10 लिटर पाणी.
- यापैकी कोणत्याही एका तणनाशकाची फवारणी नॅपसॅक पंपाद्वारेच करावी.
- तणनाशकाच्या फवारणी करीता गढुळ पाण्याचा वापर नये.
- तणनाशकाची फवारणी करतांना वापरण्यात येणारे पाणी आम्लधर्मी असावे त्याकरीता लिटमस पेपरद्वारे तपासणी करावी.
- पाणी अल्कधर्मी असल्यास सिट्रीक ॲसिड मिसळून पाणी आम्लधर्मी करून वापरल्यास तणाचे प्रभावी नियंत्रण होते.
- फवारणी करीत असतांना जमीनीत पुरेसा ओलावा असणे आवश्यक आहे.

खरीप हंगामातील मुख्य पिकातील तणाचे बंदोबस्त खाली दिलेल्या तक्त्यातील शिफारशीप्रमाणे करावे.

अ क्र	पिकाचे नाव	तणाचा प्रकार	वापरावयाचे तणनाशकाचे नाव	फवारणी कालावधी	तणनाशकातील क्रियाशिल घटकाचे प्रमाण किलो /लिटर	तणनाशकाची बाजारात उपलब्ध असलेली तिब्रता	फवारणी हेक्टरी लागणारे मात्रा किलो /लिटर
१	सोयाबीन (सलग)	गवतवर्गीय व रुंद पाणाची वार्षिक तणे	पेंन्डीमिथिलीन (स्टॉम्प)	पेरणीनंतर परंतु पिक उगवणीपुर्वी	0.75 ते 1.00	30 टक्के इ.सी.	2.5 ते 3.3
			ब्युटॅक्लोर (मॅचेट, तीर)	पेरणीनंतर परंतु पिक उगवणीपुर्वी	1	50 टक्के इ.सी.	2
			इमॅझीथायपर)परशुट	पिक 7 ते 21 दिवसाचे असतांना	0.075-0.100	10 टक्के एस.एल.	1
			क्लोरीमीरॉन इथाईल (क्लोबेन)	पेरणीनंतर 10 ते 20 दिवसात	0.010	25 टक्के डब्लू .पी.	0.400
			क्विझॅलोफॉप इथाईल (टरगासुपर)	पेरणीनंतर 15 ते 25 दिवसांनी	0.050	5 टक्के ई.सी.	1
			इमॅझीथायपर + इमॅझोमॉक्स 70 डब्लू जी (ओडीसी)	पेरणीनंतर 15 ते 25 दिवसांनी	0.070	70 टक्के ई.सी.	0.100
			फ्लुमीऑक्झीन	पेरणीनंतर परंतु पिक उगवणीपुर्वी		50% एस.सी.	125 ग्रॅम
२	सोयाबीन + तुर आंतरपिक	गवतवर्गीय व रुंद पाणाची वार्षिक तणे	अलाक्लोर (लासो)	पिक उगवणीपुर्वी	2	50 टक्के इ.सी.	4
			पेंन्डीमिथिलीन (स्टॉम्प)	पेरणीनंतर परंतु पिक उगवणीपुर्वी	0.75 ते 1.00	30 टक्के इ.सी.	2.5 ते 3.3
			क्विझॅलोफॉप इथाईल (टरगासुपर)	पेरणीनंतर 15 ते 25 दिवसांनी	0.050	5 टक्के ई.सी.	1

शास्त्रशुद्ध पद्धतीने पेरणी केल्यास लागवड खर्चात बचत शक्य

शंकर तोटावार : शेतकऱ्यांमध्ये युद्धस्तरावर जनजागृती

लोकमत न्यूज नेटवर्क वाशिम : सोयाबीन बियाणे उगवण क्षमतेचे प्रात्यक्षिक करून दाखविण्यासह शेतकऱ्यांनी यंदा घरचेच बियाणे वापरून लागवड खर्चात बचत करावी, याबाबत जिल्हाभरात कृषी विभागाकडून जागर सुरू आहे. विशेष बाब म्हणजे, जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी शंकर तोटावार यांनी सोयाबीन पेरणी अर्थशास्त्र कागदावर शेतकऱ्यांमधे शेतकऱ्यांच्या बांधावट होणे विवेक आहे. शास्त्रशुद्ध पद्धतीने पेरणी केल्यास लागवड खर्चात मोठ्या बचत होऊन अधिक उत्पन्न घेणे शक्य आहे, असे तोटावार यांनी सांगितले.

खरीप हंगामात पारंपारिक पद्धतीने बैलजोडीद्वारे पेरणी केल्यास साधारणतः एकरी २० हजार ४०० रुपये लागवड खर्च येतो. त्या तुलनेत सरासरी ८ क्विंटल उत्पन्न गृहीत धरल्यास आणि ४ हजार रुपये प्रतिक्विंटल दर मिळाल्यास खर्च वजा जाता ११ हजार ६०० रुपये निव्वळ उत्पन्न हाती पडते. ट्रॅक्टरचलित साध्या पेरणी यंत्राद्वारे पेरणी केल्यास एकरी २० हजार लागवड खर्च येऊन १७



खरीप हंगाम शेतकऱ्यांसाठी अत्यंत महत्त्वपूर्ण असतो. जिल्ह्यात अधिकांश क्षेत्रावर सोयाबीनचाच पेरण होत असल्याने, अधिक उत्पन्न कसे काढता येईल आणि नुकसानीपासून बचाव कसा करता येईल, याबाबत शेतकऱ्यांमध्ये जनजागृती करणे सुरू आहे. कृषी विभागाची चमू या कामी प्रत्येक तालुक्यात उत्तम कार्य करीत आहे.

- शंकर तोटावार, जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी



धन्यवाद!

हजार १२० रुपये निव्वळ उत्पन्न शकते असे ट्रॅक्टरचलित बीबीएफ पेरणी यंत्राद्वारे पेरणी करणे शक्य आहे, तर बैलजोडीद्वारे पेरणी काढून टोकन पद्धतीने सोयाबीन पेरणी केल्यास एकरी तब्बल १४ क्विंटल उत्पन्न काढणे शक्य असून, केवळ १४ हजार ९०० रुपये लागवड खर्च येतो. यामुळे एकरी निव्वळ उत्पन्न ४१ हजार १०० रुपये शेतकऱ्यांना मिळणे शक्य असल्याची माहिती जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी शंकर तोटावार यांनी दिली. सोयाबीन पेरणीचे हे अर्थशास्त्र त्यांनी जिल्हाभरातील शेतकऱ्यांना पटवून देणे सुरू केले आहे. त्याचा

उत्पन्न यदाही होत असून, अधिकांश शेतकरी यंदाच्या खरीप पेरणीत ट्रॅक्टरचलित बीबीएफ पेरणी यंत्राद्वारे किंवा बैलजोडीद्वारे सरी वरंबा काढून टोकन पद्धतीने सोयाबीन पेरणी करणे शक्यता निर्माण झाली आहे.

दरम्यान, विविध कंपन्यांकडून खरेदी करण्यात येत असलेले सोयाबीन बियाणे बोगस निघून मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाल्याची उदाहरणे यापूर्वी घडली आहेत. या धर्तीवर शेतकऱ्यांनी यंदाच्या हंगामात शास्त्रशुद्ध पद्धतीने घरच्या बियाण्याची उगवण क्षमता तपासून हेच बियाणे पेरणीसाठी वापरावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

(प्रतिनिधी)